

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23To/47/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3218010051
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 08. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Beáta Javorková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2020:3218010051.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beáty Javorkovej a sudcov JUDr. Ondreja Samaša a JUDr. Mariána Dunčka na verejnom zasadnutí konanom dňa 11. augusta 2020 prejednal odvolanie prokurátora Okresnej prokuratúry Bánovce nad Bebravou v trestnej veci obžalovaného

T. K.,

nar. XX.XX.XXXX v C. nad C., trvale bytom C. nad C., S. č. XXXX/XX, na verejnom zasadnutí prítomného,

ktoré podal proti rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/17/2018 zo dňa 18.02.2020 a takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora zamietá, pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Rozsudkom súdu prvého stupňa bol obžalovaný T. K. uznaný vinným z pokračovacieho zločinu vydierania podľa § 189 ods. 1, ods. 2 písm. b) Tr. zák. s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Tr. zák., pretože

1/ v presne nezistenom čase dňa 18.08.2016 z presne nezisteného miesta sa zo svojho účastníckeho čísla XXXX XXX XXX telefonicky vyhrážal F. F., bytom C. nad C., ul. S. č. XXXX/XX, svojej družke a matke spoločného dieťaťa na jej telefónne číslo XXXX XXX XXX slovami: „zapamätaj si jedno, že ja si ťa odsedím...“, a následne počas ich vzájomného telefonického hovoru sa poškodenej vyhrážal usmrtením z dôvodu, že od nej požadoval vydať pre seba finančnú hotovosť vo výške 7.500 € a to s vyhrážkami v znení „ja sa ti nedám ojebať o moje peniaze, tri a pol tisíce za byt a štyri tisíc za Passata, ja ti bohuprisahám, keď tie peniaze nedostanem zajtra ja prídem domov, bohuprisahám, že ťa podrežem jak psa!“, čím toto konanie u poškodenej F. F. vzbudilo dôvodnú obavu o život a zdravie,

2/ v presne nezistenom čase dňa 18.08.2016 z presne nezisteného miesta sa prostredníctvom viacerých SMS správ odoslaných zo svojho účastníckeho čísla XXXX XXX XXX vyhrážal usmrtením a ublížením na zdraví F. F., bytom C. nad C., ul. S. č. XXXX/XX, svojej družke a matke spoločného dieťaťa na jej telefónne číslo XXXX XXX XXX, a to vyhrážkami v znení, že ju zmláti, že mu to za 7.500 € stojí, že jej zlomí noštek, že jej vytrhá vlasy, kompletne ju zničí, že zmizne z povrchu zemského, čím toto konanie u poškodenej F. F. vzbudilo dôvodnú obavu o svoj život a zdravie.

Bol za to odsúdený podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. s prihladnutím na §§ 38 ods. 2, 36 písm. l) a 37 písm. h) Tr. zák., s použitím § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. a v spojení s § 42 ods. 1 Tr. zák. na súhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 51 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 49 ods. 1 písm. a) Tr. zák. bol výkon trestu odňatia slobody podmienenečne odložený za súčasného uloženia probačného dohľadu nad jeho správaním v skúšobnej dobe. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. mu bola určená

skúšobná doba v trvaní 5 (päť) rokov. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 4 písm. h) Tr. zák. mu bola uložená povinnosť podrobiť sa v súčinnosti s probačným a mediačným úradníkom alebo iným odborníkom programu sociálneho výcviku alebo inému výchovnému programu. Podľa § 51 ods. 2 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 3 písmeno b) Tr. zák. mu bol uložený zákaz požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok. Podľa § 42 ods. 2 Trestného zákona bol zrušený výrok o treste uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou č. k. 1T/16/2019-134 zo dňa 03.06.2019, právoplatného dňa 03.06.2019, a súčasne aj všetky rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote prokurátor odvolanie, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku proti výroku o treste v neprospech obžalovaného. Prokurátor následne v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že súdom prvého stupňa uložený trest mimoriadne znížený pod dolnú hranicu zákonnej trestnej sadzby trestu odňatia slobody je vzhľadom na závažnosť spáchaného zločinu voči blízkej osobe a osobu obžalovaného neprímerane mierny, nespravodlivý a nie je spôsobilý splniť účel tak individuálnej, ako aj generálnej prevencie, či výchovný účel u obžalovaného. Pokiaľ ide o dôvody, ktoré viedli súd prvého stupňa k mimoriadnemu zníženiu trestu, uviedol, že nažívanie osôb vo vzťahu bez prítomnosti konfliktov majúci znaky závažných trestných činov je podľa jeho názoru normálna a bežná okolnosť nevykazujúca znaky mimoriadnosti, aby bola spôsobilá prívodiť mimoriadne zníženie trestu a navyše v takom rozsahu, aby sa ako páchatel zločinu v kvalifikovanej skutkovej podstate vyhol priamemu výkonu trestu odňatia slobody. Pritom len v dôsledku voľnej úvahy súdu prvého stupňa, ktorý neprihliadal u obžalovaného aj na prirážajúcu okolnosť podľa § 37 písm. m) Tr. zák. z dôvodu povahy predchádzajúceho odsúdenia, u neho neprevyšuje pomer prirážajúcich okolností nad poľahčujúcimi. V opačnom prípade by sa zákonom upravená trestná sadzba trestu odňatia slobody nepohybovala v rozpätí 4 až 10 rokov, ale 6 až 10 rokov. Prokurátor tiež poukázal na predošlú trestnú i priestupkovú minulosť obžalovaného s tým, že na jeho nápravu evidentne nepostačovali ani skôr ukladané sankcie. Pritom 4 priestupkov proti občianskemu spolunažívaniu sa obžalovaný dopustil práve na poškodenej. Aj z tohto pohľadu preto nie je dôvodné predpokladať, že na jeho prevýchovu a nápravu bude postačovať trest mimoriadne znížený pod dolnú hranicu trestnej sadzby. Navrhol preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. e) Tr. por. zrušiť vo výroku o treste s tým, aby odvolací súd sám rozhodol rozsudkom podľa § 322 ods. 3 Tr. por. a uložil obžalovanému podľa §§ 189 ods. 2, 38 ods. 2, 36 písm. l) a 37 písm. h) Tr. zák. súhrnný trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonnej trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Podľa § 42 ods. 2 Tr. zák. navrhol súčasne zrušiť výrok o treste uložený obžalovanému rozsudkom Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/16/2019 zo dňa 03.06.2019, právoplatným dňa 03.06.2019, ako aj všetky ďalšie rozhodnutia obsahovo na tento výrok nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní tam prítomný prokurátor krajskej prokuratúry zotrval na odvolaní podriadeného prokurátora s tým, že rozsudok súdu prvého stupňa navrhol zrušiť ešte aj z dôvodu podľa § 321 ods. 1 písm. d) Tr. por. Naopak poškodená na verejnom zasadnutí uviedla, že ako manželka obžalovaného navrhuje, aby bol rozsudok súdu prvého stupňa potvrdený. Je to pre nich dostatočný trest, ako aj dĺžka trestného konania, kedy nemohli nič do budúcnosti plánovať. Starajú sa o otca obžalovaného, ktorý je chorý. Obžalovaný sa na verejnom zasadnutí pridržiaval toho, čo uviedla poškodená s tým, že mu bol súdom prvého stupňa uložený veľký trest.

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací podľa § 317 ods. 1 Tr. por. na verejnom zasadnutí preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré týmto výrokom predchádzalo, a dospel k takému záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Pokiaľ ide o procesný postup orgánov činných v trestnom konaní a súdu prvého stupňa, v tomto smere nebola v odvolaní vytýkaná žiadna chyba a ani odvolací súd sám nezistil také chyby, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Rovnako nemá odvolací súd výhrady k zákonnosti a odôvodnenosti výroku o vine. Súdom prvého stupňa v písomnom odôvodnení napadnutého rozsudku poukázal na výsledky vykonaného dokazovania na hlavnom pojednávaní, o ktoré oprel svoje skutkové úvahy o tom, že skutky uvedené v obžalobe sa stali a že ich spáchal práve obžalovaný. S jeho úvahami sa odvolací súd v plnej rozsahu stotožňuje a považuje ich za správne. Ostatne výrok o vine prokurátor (a ani obžalovaný) odvolaním nenapadol.

Podstata odvolania prokurátora spočívala v tom, že súd prvého stupňa nesprávne aplikoval ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. a obžalovanému uložil mierny trest.

Súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku odôvodnil uloženie podmieneného trestu odňatia slobody osobnými pomermi obžalovaného po spáchaní skutkov. Dňa 31.05.2019 obžalovaný s poškodenou uzatvorili manželstvo. Podľa vyjadrenia poškodenej žijú v šťastnom manželstve, starajú sa o maloletého syna F. (nar. XXXX), bývajú v spoločnej domácnosti na adrese trvalého bydliska. Poškodená sa vyjadrila, že správanie obžalovaného sa zmenilo (čo v podstate potvrdila aj na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu). Súd prvého stupňa zohľadnil i to, že v trestnej veci Okresného súdu Bánovce nad Bebravou pod sp. zn. 1T/16/2019 sa obžalovaný v rámci skúšobnej doby podmieneného odsúdenia s probačným dohľadom dostavuje na stanovené termíny probačnou a mediačnou úradníčkou, riadne sa podrobuje kontrole zákazu požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok, doposiaľ vždy s negatívnym výsledkom. Z hľadiska vyhodnotenia zistených skutočností k osobe obžalovaného mal súd prvého stupňa za to, že výkon trestu odňatia slobody nie je potrebný, uložený trest zabezpečí jeho nápravu a zároveň rešpektuje hľadiská generálnej a individuálnej prevencie.

Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvého stupňa, že vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery obžalovaného by bolo použitie trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovenej týmto zákonom pre stíhaný zločin (4 až 10 rokov) neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, teda pod dolnú hranicu trestu ustanoveného Trestným zákonom. Súd prvého stupňa správne v tomto smere prihliadol na okolnosti prípadu a pomery obžalovaného, ako aj na jednu pohľadujúcu okolnosť, že sa obžalovaný k spáchaniu trestnej činnosti priznal a túto aj úprimne oľutoval.

Vo významnej miere je potrebné podľa odvolacieho súdu brať do úvahy konštatovanú zmenu rodinných pomerov u obžalovaného, a to s poukazom na zásadu uvedenú v ustanovení § 34 ods. 3 Tr. zák. K tomu je na mieste upriamiť pozornosť na to, že manželka obžalovaného (poškodená) bola predmetom jeho útoku (trestnej činnosti), pričom uložením prokurátorom navrhovaného nepodmieneného trestu odňatia slobody z hľadiska vplyvu takéhoto druhu trestu na ňu ako manželku obžalovaného by sa stala paradoxne „opäť“ poškodenou.

Naviac motívom spáchania trestnej činnosti obžalovaného boli partnerské nezhody s poškodenou. Vzťah medzi nimi sa upravil „upravil“ do akceptovateľnej miery, nakoľko sa stali manželmi, žijú v harmonickom vzťahu, obžalovaný je zamestnaný, zaopatruje svoju rodinu a stará sa o svojho chorého otca.

Vzhľadom k tomu, že dolná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody podľa § 189 ods. 2 Tr. zák. je 4 roky, bolo možné obžalovanému uložiť trest odňatia slobody vo výmere nie kratšej ako 6 mesiacov s použitím zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 39 ods. 3 písm. e) Tr. zák. Zákonodarca teda i pri zločinoch s takouto dolnou hranicou odňatia slobody pripustil možnosť mimoriadneho zníženia trestu. Preto neobstojí ani argumentácia v odvolaní prokurátora ohľadom závažnosti stíhanej trestnej činnosti z hľadiska posudzovania uloženej výmery trestu ako príliš miernej.

Odvolací súd je toho názoru, že napadnutým rozsudkom uložený trest v dostatočnej miere zabezpečí nápravu obžalovaného, pretože vytvorí priestor na to, aby sa zbavil „zlých návykov“ a mohol tak preukázať, že výkon trestu odňatia slobody u neho nie je potrebný. Bude závisieť len na obžalovanom, či poskytnuté „dobrodienie“ zákona v podobe uloženého trestu aj využije a svoje ďalšie správanie udrží na spoločensky akceptovateľnej úrovni.

K splneniu účelu trestu napomôžu nepochybné aj uložené primerané obmedzenia a povinnosti, ktorých uloženie považuje za dostatočné pre riadne dovŕšenie nápravy obžalovaného aj odvolací súd. Výkonom týchto primeraných obmedzení a povinností sa eliminuje možnosť, aby obžalovaný pokračoval v páchaní trestnej činnosti. Zároveň mu môžu „napomôcť“ aj pri ďalšom vedení riadneho života pod hrozbou výkonu trestu odňatia slobody. Účelné vzhľadom k osobe obžalovaného bolo aj uloženie probačného dohľadu, ktorým jeho správanie bude do budúcnosti pod kontrolou probačného a mediačného úradníka.

Správne rozhodol súd prvého stupňa aj v tom, že obžalovanému uložil súhrnný trest a zrušil zároveň aj výrok o treste v skoršom rozsudku Okresného súdu Bánovce nad Bebravou sp. zn. 1T/16/2019 zo dňa 03.06.2019, ako aj všetkých ďalších rozhodnutí obsahovo na tento výrok nadväzujúcich, ak vzhľadom

na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili svoj podklad, nakoľko k tomu boli splnené všetky zákonné podmienky (§§ 41 ods. 2 a 42 ods. 1, ods. 2 Tr. zák.).

Odvolačný súd sa tak v plnom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku v otázke uloženého trestu obžalovanému, ktorý považuje za primeraný, zákonný, spravodlivý a schopný splniť svoj účel v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák.

Vo výroku o treste súd prvého stupňa síce neuviedol aj ustanovenie § 41 ods. 2 Tr. zák. (súhrnný trest sa totiž ukladá podľa zásad ukladania úhrnného trestu) a naopak uviedol nesprávne písmeno v prípade ustanovenia § 39 ods. 3 Tr. zák., keď správne malo byť uvedené písm. e), avšak tieto zistenia odvolacieho súdu nemali dopad na zákonnosť uloženého trestu.

Záverom odvolací súd len dopĺňa, že prakticky ide o najprísnejší trest odňatia slobody bez priameho obmedzenia osobnej slobody.

Takýto trest postihne obžalovaného i tak, že bude zabezpečený čo najmenší vplyv na jeho rodinu a jemu blízke osoby, čím bolo vzaté do úvahy aj ustanovenie § 34 ods. 3 Tr. zák. Odvolací súd v tomto smere zohľadnil aj súčasný (je nutné dodať, že aj úprimný) postoj poškodenej k obžalovanému.

Odvolačný súd len pripomína, že nesplnenie čo i len niektorej z podmienok uloženého trestu môže mať pre obžalovaného následok v podobe nariadenia výkonu podmienenečne odloženého trestu odňatia slobody. Týka sa to aj povinnosti obžalovaného viesť v skúšobnej dobe riadny život, čomu zodpovedá také jeho správanie, pri ktorom bude dodržiavať právny poriadok a ďalšie základné normy občianskej spoločnosti, plniť si svoje povinnosti voči štátu aj voči spoločnosti, nezneužívať svoje práva voči spoluobčanom, nenarušovať občianske spolužitie, nedopúšťať sa trestných činov, priestupkov a iných deliktov.

Z takto rozvedených dôvodov preto odvolací súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.